Karta informacyjna badania laboratoryjnego

Nazwa badania: Badanie próbki kału w kierunku:

- ✓ Krew utajona,
- ✓ Obecności pasożytów przewodu pokarmowego,
- ✓ Obecność antygenu Helicobacter pylori, Giardia lamblia.
- ✓ Obecności owsika w wymazie około odbytniczym.

Informacje dla pacjenta:

Szanowny pacjencie odpowiednie przygotowanie do badania kału, a także technika jego pobrania, może zaważyć na wiarygodności testu, ale także zredukować ryzyko nieprawidłowych wyników.

Nie musisz wprowadzać specjalnego przygotowania przed większością badań kału. Przeprowadza się go na podstawie nowoczesnych metod immunochemicznych. Na ich wiarygodność nie wpływają spożywane pokarmy. Pacjent nie powinien zmieniać dotychczasowej diety na kilka dni przed badaniem. Wyjątek stanowi badanie w kierunku Helicobacter pylori, które wymaga przygotowania.

Materiał do badania należy pobrać do dedykowanego jednorazowego pojemnika, maksymalnie do 1/3 wysokości pojemnika.
Ważne, aby pobrany materiał pochodził 2- 3 różnych miejsc tej samej porcji kału. Kał należy dostarczyć do laboratorium do 2 godzin od momentu pobrania.

Powyżej 2 godzin, należy przechowywać go w chłodnym miejscu (w temperaturze lodówki).
Kał nie może mieć kontaktu z moczem, a także wodą z toalety i detergentami.
Kał powinien być oddany bez ingerencji jakichkolwiek leków przeczyszczających (zarówno doustnych, jak i doodbytniczych).

Kiedy pobrać kał do badania :

Próbka kału powinna być możliwie jak najświeższa. W przypadku większości badań poranny kał najlepiej jest oddać do laboratorium w ciągu 2-3 godzin od sporządzenia próbki. Maksymalny czas jej przechowywania nie powinien przekroczyć 24 godzin.

Czy stosowane leki mają znaczenie przy pobieraniu próbki kału:

Próbkę kału pobiera się przed rozpoczęciem jakiegokolwiek leczenia lub po upływie kilku dni od jej zakończenia. Dłuższy odstęp czasu należy zachować w przypadku stosowania antybiotyków i wynosi on 2-3 tygodnie.

Próbek kału nie powinno pobierać się czasie trwania menstruacji. Należy zachować również odstęp 3 dni przed i po krwawieniu miesiączkowym. Niezastosowanie się grozi zafałszowaniem badań np. w kierunku krwi utajonej w kale, ale również badania mikroskopowego.

Jak przechowywać kał do badania i w jakich warunkach:

Gotową próbkę stolca do badań przechowuje się w warunkach, które przeciwdziałają rozpadowi i degradacji mas kałowych. W warunkach domowych spełnia je lodówka – gwarantuje ona temperaturę 2-8°C. W dużej części badań maksymalny czas przechowywania próbki stolca wynosi 24 godziny.

Jak pobrać kał do badania parazytologicznego:

Kał do badania parazytologicznego (czyli na obecność pasożytów pokarmowych) pobiera się 2-3 razy w odstępach 2-4 dni z kilku różnych miejsc (dwóch lub trzech). Taki schemat zwiększa prawdopodobieństwo wykrycia patogenów.

Ze względu na zmienną liczbę wydalanych pasożytów wskazane jest 3-krotne pobranie próbki do badania. Próbki muszą być pobrane w ciągu 10 dni w odstępach co 2- 4 dni. Próbkę opisz datą, godziną pobrania imieniem i nazwiskiem, dostarcz do laboratorium możliwie szybko.

Jak pobrać kał do badania w kierunku krwi utajonej

Pobranie kału na krew utajoną nie wymaga specjalnej diety. Należy pobrać niewielką próbkę z 3-5 różnych miejsc stolca do specjalnego pojemnika z aplikatorem.

Kilkakrotnie (5-6 razy) zanurz aplikator (łopatkę) w różnych miejscach próbki kału. Wystarczy ilość wielkości orzecha laskowego lub zgodnie z oznaczeniem na aplikatorze.

Próbkę dostarcz do laboratorium jak najszybciej. Jeśli to niemożliwe, przechowuj ją w lodówce (2-8^{0}C), ale nie dłużej niż 24 godziny.
Badanie często wymaga pobrania 3 oddzielnych próbek w ciągu kilku dni, aby zwiększyć czułość. Nie pobieraj podczas menstruacji, biegunki lub jeśli masz krwawiące hemoroidy!

Próbkę opisz datą, godziną pobrania imieniem i nazwiskiem, dostarcz do laboratorium możliwie szybko.

Jak pobierać kał do badania w kierunku owsicy:

Badanie wymaga zaopatrzenia w specjalne szkiełko z taśmą celofanową (szkiełko dostępne w laboratorium), lub można zakupić sobie w aptece gotowy zestaw i postępować zgodnie z dołączoną do zestawu instrukcją.

Materiał pobiera się rano po nocnym odpoczynku , przed wypróżnieniem i umyciem okolic intymnych.

Postępowanie podczas pobierania materiału (szkiełko pobrane z laboratorium):

- ✓ Po rozchyleniu pośladków przyłożyć przylepiec stroną klejącą kilkakrotnie w okolicy odbytu,
- ✓ Po pobraniu materiału przykleić przylepiec ponownie na szkiełko podstawowe tak aby w miarę możliwości nie było pęcherzyków powietrza,
- ✓ Próbkę należy włożyć do woreczka zabezpieczającego i opisać imieniem i nazwiskiem pacjenta oraz podać datę pobrania materiału,
- ✓ Tak zabezpieczony materiał należy dostarczyć do laboratorium w temperaturze otoczenia bez dopuszczenia do zamrożenia w ciągu 24 godzin od pobrania próbki (transportować w sposób uniemożliwiający uszkodzenia(zgniecenie, pęknięcie)

Wymaz z okolic odbytu w kierunku owsicy należy pobierać trzykrotnie w odstępach trzydniowych.

2-4 tygodnie po zakończeniu leczenia należy wykonać badanie kontrolne.

Badanie w kierunku owsicy można również wykonać (w razie potrzeby) w porcji kału pobranej do dedykowanego pojemnika – ważne aby pobrany materiał pochodził z 2-3 różnych miejsc tej samej porcji kału.

Jak pobierać kał do badania w kierunku Helicobacter pylori:

Przed wykonaniem testu na obecność antygenu Helicobakter pylori w kale, kluczowe jest odpowiednie przygotowanie, aby zapewnić wiarygodność wyniku.

- ✓ **Inhibitory pompy protonowej**- przez 7 do 14 dni przed badaniem należy bezwzględnie zaprzestać przyjmowania leków z grupy inhibitorów pompy protonowej. Leki te mogą wpływać na obniżenie aktywności bakterii i zmniejszyć ilość antygenów w kale.

- ✓ **Antybiotyki i preparaty bizmutu** - jeśli pacjent był leczony antybiotykami lub preparatami bizmutu, zaleca się odczekanie minimum 4 tygodni od zakończenia terapii przed wykonaniem badania, aby uniknąć fałszywie ujemnego wyniku.

Aby uzyskać rzetelny wynik należy pobrać próbkę kału zgodnie z obowiązującymi zasadami. Niezbędny będzie specjalny pojemniczek. Najlepiej, aby próbka została oddana do pojemnika bezpośrednio przed wizytą w laboratorium, ale jeśli nie ma takiej możliwości, to próbka powinna być przechowywana w temperaturze od 2 do 8 stopni. Posiłki i picie nie wpływają istotnie na wynik.

Umyj ręce i oczyść okolice odbytu; pobierz próbkę małą szpatułką z kilku miejsc stolca (nie z części z krwią czy wodnistych resztek).

Próbkę opisz datą, godziną pobrania imieniem i nazwiskiem, dostarcz do laboratorium możliwie szybko.

Jak pobierać kał do badania w kierunku antygenu Giardia lamblia:,

Badanie na *Giardia lamblia* w kale (lamblioza) to diagnostyka obecności pasożyta jelita cienkiego, zazwyczaj metodą ELISA (antygen w kale). Zaleca się pobranie 3 próbek w ciągu 7-10 dni, aby zwiększyć szansę wykrycia pasożyta.

Pobieranie próbki:

Próbkę należy pobrać do czystego, suchego, sterylnego pojemnika (dostępnego w aptece) z kilku miejsc stolca (wielkość orzecha włoskiego). Ze względu na okresowe wydalanie cyst, zaleca się trzykrotne badanie kału w odstępach 2–3 dni, ale nie dłużej niż w ciągu 7 – 10 dni.
Każdą próbkę należy opisać imieniem, nazwiskiem oraz datą pobrania, godziną
Próbkę należy dostarczyć do laboratorium jak najszybciej (najlepiej do 2 godzin)